

ПАРОДОНТ КАСАЛЛИКЛАРИНИ ДАВОЛАШ ЖАРАЁНИДА МЕТАЛЛСИЗ КЕРАМИКА ТИШ ПРОТЕЗЛАРИНИ ҚЎЛЛАШ ХУСУСИЯТЛАРИ

Ф.Х. Шамсиев

М.А. Алиева

К.М. Абдуюсупова

М.Н.Аляви

Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириши маркази

Аннотация: Пародонт касалликларини даволашда ортопедик стоматологик муолажалар ҳам муҳим роль ўйнайди. Бу муолажалар ёрдамида тишларнинг травматик зўриқишини олди олинадиган ва тиш жағ системаси функцияларини мўтадиллаштирилади. Бу мақсадга эришиши учун ҳозирги вақтда ҳар хил турдаги анъанавий тиш протезлари билан биргаликда замонавий тиш протезларидан ҳам фойдаланиши таклиф қилинмоқда.

Калит сўзлар: Пародонт касалликлари, ортопедик стоматологик даволаш, металлсиз керамика.

Мақсад. Пародонт касалликларини даволашда ҳар хил турдаги тиш протезлари билан бир қаторда ҳозирги кунда кенг қўлланиб келаётган металлсиз керамика тиш протезларини қўллаш хусусиятларини ўрганиш.

Материал ва текширув усуллари. Биз ТХКМРМ 1 Стоматология кафедрасига мурожаат қилган пародонт касалликлари бор бўлган, ёши 21 дан 60 гача бўлган 58 та беморни кузатдик. Беморлар кенг қўлланиладиган клиник ва лаборатор-функционал усуллар билан текширилди ва ташхис қўйилди. Беморларда пародонт касалликлари анъанавий усулда комплекс даволаниб, сўнги босқичда ортопедик усулда металлсиз керамика тиш протезлари қўйилди. Текширувлар мувофиқ равишда даволашдан олдин ва даводан кейин амалга оширилди.

Текшириш натижалари ва муҳокамалар. Бир неча йиллик кузатувларимиз давомида биз пародонт касалликлари бор беморларга металлсиз керамика тиш протезлари қўйишда бир қанча қоидаларга риоя қилиш кераклигини таклиф қиламиз:

1. Оғриқсизлантириш жараёнида пародонтни ҳимоялаш учун кам травма чакирувчи усуллардан фойдаланиш.

2. Тиш чархлаш жараёнида милкни зарарламаслик учун эҳтиёт чораларини қўллаш ва циркуляр поғона ҳосил қилиш.

3. Чархланган тишларни ҳимоялаш учун вақтинчалик қопламаар қўллаш, бунда қопламалар чети милкни зарарламаслиги зарур.

4. Қолип олиш вақтида милк ретракциясини эҳтиётлик билан амалга ошириш, баъзан эса ретракция қилмаслик.

5. Сунъий тиш тайёрлаш лаборатория босқичларида ҳамма тартиб ва қоидаларга амал қилиш.

6. Сунъий тиш протезларининг милк атрофи ва милк сўрғичига яқин жойларини травма чақирмайдиган қилиб шакллантириш.

7. Кўприксимон протез оралиқ қисмини мумкин қадар энсизроқ қилиб ва дўмбоқларини яссироқ қилиб шакл бериш.

8. Тиш протезларини маҳкамлашдан олдин оғизда ҳар хил окклюзион ҳолатларда текшириб кўриш ва мослаштириш.

9. Даволаш тугагандан сўнг ҳам беморни кузатиб бориш ва керак бўлганда протезни окклюзияга мослаштириб бериш.

Шундай қилиб, кузатувимиз давомида 36 та металлсиз керамика қопламалар ва 21 та шиналовчи кўприксимон протез тайёрланди. 16 та беморда тугалланган нуқсонни тўлдириш учун олиб қўйиладиган протезлар қўйилди. Кузатувларимиз шуни кўрсатдики, пародонт касалликларини даволашда бошқа турдаги тиш протезлари билан бир қаторда металлсиз керамика тиш протезлари қўлланилганда ҳам патологик жараён стабиллашди, яллиғланиш ва бошқа белгилар йўқолди, беморлар нохушликлари камайди. Юқорида келтирилган қоидаларга ва кўрсатмаларга амал қилган ҳолда тиш протезларини тайёрланса металлсиз керамика протезлар ҳам яхши натижа беради.